Lietas Nr.C20243514

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Liepājā 2016.gada 10.martā

Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese R.VĪVA
tiesneses B.ĶEIRE un Z.ZAICEVA
ar tiesas sēdes sekretāri L.JANKĒVICU

izskatīja atklātā tiesas sēdē sakarā ar Seesam Insurance AS Latvijas filiāle apelācijas sūdzību par Liepājas tiesas 2015.gada 12.novembra spriedumu civillietu Seesam Insurance AS Latvijas filiāle prasībā pret /pers. A/ par zaudējumu piedziņu.

Civillietu tiesas kolēģija

k o n s t a t ē j a :

2014.gada 11.augustā Seesam Insurance AS Latvijas filiāle cēlusi Liepājas tiesā regresa prasību pret /pers. A/, lūdzot piedzīt no atbildētāja zaudējumu atlīdzību 3167,58 EUR, valsts nodevu 361,44 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR. Prasība pamatota ar Sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktu.

Ar Liepājas tiesas 2015.gada 12.novembra spriedumu Seesam Insurance AS Latvijas filiāle prasība pret /pers. A/ noraidīta, no prasītāja par labu atbildētājam piedzīti izdevumi par advokāta sniegtiem pakalpojumiem 405,35 EUR.

Tiesa konstatējusi, ka atbildētājs, vadot transportlīdzekli /TL marka/savienojumā ar puspiekabi, bez tiesībām vadīt attiecīgās kategorijas transportlīdzekli, izbraucot no SIA "/Nosaukums A/" teļpas, neņēma vērā transportlīdzekļa gabarītus un neievēroja drošu braukšanas intervālu, kā rezultātā sabojāja SIA "/Nosaukums A/" bīdāmās durvis. Strīds ir par pierādījumu esamību nodarīto zaudējumu apmēram.

Tiesa vērtējusi, ka 2012.gada 31.augusta tāmē ietverta pozīcija – panelis vienības cena Ls 1511,48, bet nav norādes par konkrētā paneļa izmēru, lai noteiktu tā sasaisti ar konkrēto paneļa cenu. Tāpat no /Nosaukums B/ kā tāmes sastādītāja atsūtītās remonta pieteikuma kopijas redzams objekta rasējums, kurš sastāv no 4 ailēm (daļām), bez konkrētiem izmēriem un nosaukuma. Prasītājs tiesas sēdē nevarēja paskaidrot, kādus dokumentus SIA "/Nosaukums A/" iesniedzis tāmes veidotājam attiecībā par bojāto objektu.

Tiesa, atzīstot, ka atbilstoši Dokumentu juridiskā spēka likumam, e-pasta sarakste nav vērtējama kā dokuments, tomēr tajā atspoguļotais saistībā ar citiem pierādījumiem, norāda uz faktu, ka prasītāja rīcībā nav bijuši ticami dokumenti zaudējumu apjoma noteikšanai, prasītājs arī nav iesniedzis citu SIA "/Nosaukums A/" pieprasījumu tāmes izstrādei.

Tiesa kritiski vērtējusi prasītāja argumentu, ka galvenais ir saskaņojums apdrošināšanas atlīdzības summai, ko veicis apdrošinātājs, un norādījusi, ka zaudējumu atlīdzības apjoma noteikšanas pamatā apdrošināšanas jomā vienmēr primāra ir remontdarbu tāme, kuru sastāda attiecīgie speciālisti, un uz kuras pamata apdrošinātājs veic tā saskaņošanu.

Tiesa no lietas materiāliem konstatējusi, ka lēmumu par vērtnes pilnīgu nomaiņu pieņēmis /pers. B/, kurš nav būvju novērtēšanas speciālists, ko tiesa sēdē arī apstiprināja prasītājs, norādot, ka bojājumi nav bijuši tik lieli, lai novērtējuma darbu veiktu attiecīgais būvju novērtēšanas speciālists.

Tiesa, vērtējusi, ka 2012.gada 31.augusta tāmē Nr.21/2012 nav tā sastādītāja paraksts, līdz ar to secinājusi, ka prasītāja SIA "/Nosaukums A/" izmaksājamo atlīdzības apmēru balstījusi uz dokumentu, kuram nav juridisks spēks un, kurš nevarēja tikt izmantots aprēķina saskaņošanai. Zaudējumu apmēra noteikšanai prasītājam vajadzēja balstīties uz zaudējumu apmēra noteikšanai vērā ņemamiem ticamiem un attiecināmiem pierādījumiem, bet tiesā nav iesniegti ticami pierādījumi, uz kuru pamata prasītājs ir noteicis zaudējumu apmēru un izmaksājis SIA "/Nosaukums A/" apdrošināšanas atlīdzību Ls 2226,19 saistībā ar 2012.gada 29.augusta negadījumu.

Prasītājs Seesam Insurance AS Latvijas filiāle iesniedzis apelācijas sūdzību par Liepājas tiesas 2015.gada 12.novembra spriedumu, lūdzot prasību apmierināt pilnībā, piedzīt no atbildētāja zaudējumu atlīdzību 3167,58 EUR un visus tiesāšanās izdevumus. Norāda, ka tiesa nav vērtējusi visus lietā esošos pierādījumus, tādējādi uzskatot, ka nav pierādīts zaudējumus apmērs.

Atsaucoties uz Civilprocesa likuma 110.pantu norāda, ka rakstveida pierādījumi un objekti, kas to satur, atšķiras un tiem nav obligāti jābūt dokumentiem, kuriem jāatbilst Dokumenta juridiskā spēka likumam. Konkrētajā gadījumā primāra nozīme ir nevis remontdarbu tāmes formai, bet gan tās saturam, proti, kādas ziņas par faktiem tā ietver attiecībā pret zaudējumu apmēru. Tiesa nav sniegusi skaidrojumu tam, kā rekvizīta iztrūkums remontdarbu tāmē ir ietekmējis tās saturu.

No sprieduma izriet, ka tiesa vērtējusi atbildētāja pārstāves iesniegtās e-pasta sarakstes, lai gan tās neatbilst Dokumentu juridiskā spēka likumam, līdz ar to tiesa pārkāpusi Civilprocesa likuma 10.pantā ietverto sacīkstes principu, jo nav ņēmusi vērā prasītājas iesniegtos pierādījumus formas neatbilstības dēļ, bet tādus pašus atbildētāja iesniegtos pierādījumus ņēmusi vērā un vērtējusi kopsakarā ar citiem materiāliem.

Prasītāja iesniegusi arī citus zaudējumu apmēra pamatojošus dokumentus kā īpašuma apskates protokolu, fotogrāfiju no "/Nosaukums A/" piederošā īpašuma izdrukas, bankas apstiprinātu 2012.gada 21.septembra apdrošināšanas atlīdzības maksājuma uzdevumu izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmērā. Zaudējumu esamība izriet arī no cietušās personas pieteikuma par apdrošināšanas atlīdzību, sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas informācijas sistēmas izziņas par ceļu satiksmes negadījumu, kā arī administratīvā pārkāpuma lietas materiālu kopijām. Uzskata, ka tiesa nav ņēmusi vērā un vērtējusi visus lietā esošos pierādījumus kopsakarā attiecībā pret zaudējumu esamību un to apmēru, kas liek apšaubīt, vai lieta izspriesta atbilstoši Latvijas Republikas Satversmes 1. un 92.pantā ietvertajam taisnīguma principam.

Norāda, ka atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus saviem iebildumiem, kas ļautu izvērtēt zemāku zaudējumu apmēru vai, ka prasītāja

iesniegtā tāme un izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība nesaskan ar fotogrāfijām un apskates protokolā konstatētajiem bojājumiem.

Ņemot vērā, ka prasītājas pārstāve bija ieradusies tiesas sēdē, tiesai bija iespējams izskaidrot un dot laiku parakstītas tāmes iesniegšanai, izskaidrojot nepieciešamību iesniegt pierādījumus par faktiem, uz kuriem pamatoti puses prasījumi, ja tā atzīst, ka par tiem pierādījumi nav iesniegti.

Novērtējot lietā esošos pierādījumus, pušu paskaidrojumus un apelācijas sūdzības motīvus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka Seesam Insurance AS Latvijas filiāle prasība ir apmierināma daļēji.

Lietā nepastāv strīds par to ka atbildētājs 2012.gada 24.augustā /adrese/, vadīja transportlīdzekļa sastāvu /TL marka/ savienojumā ar puspiekabi/Nosaukums/un, izbraucot no SIA "/Nosaukums A/" telpas, neņēma vērā transportlīdzekļa gabarītus, neievēroja drošu braukšanas intervālu, kā rezultātā sabojāja SIA "/Nosaukums A/" bīdāmās durvis, kas pierādīts ar 2012.gada 24.augusta Ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolu, 2012.gada 24.augusta administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA915343 un 2012.gada 24.septembra lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.VP3/PA 915343, ar kuru par vainīgu ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā atzīts atbildētājs.

Prasītājs 2012.gada 21.septembrī pārskaitījis SIA "/Nosaukums A/" apdrošināšanas atlīdzību Ls 2226,19 (3167,58 EUR) apmērā (lpp.25).

Ņemot vērā, ka administratīvās pārkāpuma lietas ietvaros konstatēts, ka atbildētājs vadījis transportlīdzekļa sastāvu bez atbilstošas transportlīdzekļu vadīšanas tiesības kategorijas, saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta pirmās daļas b) apakšpunktu prasītājam ir regresa prasības tiesības pret atbildētāju.

Arī regresa prasības gadījumā, jākonstatē visi zaudējumu atlīdzībai nepieciešamie priekšnosacījumi: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojuma darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību.

Ar lietas materiālos esošajiem pierādījumiem apstiprinās, ka atbildētājs ar savu rīcību, vadot transportlīdzekļa sastāvu un izraisot ceļu satiksmes negadījumu, ir sabojājis svešu mantu, radot bojājumus.

Atbildētāja vaina zaudējumu nodarīšanā pierādīta ar 2012.gada 24.augusta administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA915343 un 2012.gada 24.septembra lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.VP3/PA 915343 un to nenoliedz pats atbildētājs.

Lietā nav strīds, ka negadījuma rezultātā ir bojāts SIA "/Nosaukums A/" īpašums – izbraucamie vārti, un sakarā ar to, ka apdrošinātājs izmaksājis zaudējumu atlīdzību, prasītājam radušies zaudējumi, kas ir cēloniskā sakarā ar atbildētāja vainojamu rīcību.

Tādējādi tiesas kolēģija atzīst, ka pastāv visi zaudējumu atlīdzības piedziņai nepieciešamie priekšnosacījumi - atbildētāja neattaisnojama rīcība, zaudējumu rašanās fakts, un cēloniskais sakars starp atbildētāja rīcību un zaudējumu rašanos.

Lietā pastāv strīds par zaudējumu apmēru, kas nevar būt par pamatu prasības noraidīšanai pie apstākļiem, kad konstatēta atbildētāja vaina zaudēju nodarīšanā, cēloniskais sakars un zaudējumu esamības fakts.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai prasītājam ir jāpierāda savu prasījumu pamatotība, bet atbildētājam - iebildumu pamatotība.

Tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu prasītāja argumentu, ka zaudējuma apmērs ir izmaksātā apdrošināšanas atlīdzības summa, jo arī ceļot regresa prasību, zaudējumu summai jābūt pamatotai ar pierādījumiem par reālo zaudējumu apmēru, kas nodarīts personai, kurai apdrošināšanas atlīdzība izmaksāta.

Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 29.oktobra spriedumā lietā Nr.SKC- 332/2008, norādīts, ka nepieciešamo līdzekļu apmērs, lai bojātā lieta atgūtu savu iepriekšējo stāvokli, ir kritērijs, pēc kura iespējams noteikt, kādā apmērā ir noticis esošās mantas samazinājums.

Prasītājs zaudējumu summas pierādīšanai iesniedzis 2012.gada 31.augusta SIA "/Nosaukums B/" tāmi Nr.21/2012, kurā nepieciešamie remontdarbi salauztajiem vārtiem Tehniskās apskates stacijā /adrese/ novērtēti Ls 2226,19 apmērā (lpp.23).

Atbildētājs iebilda pret minēto dokumentu, norādot uz tā neatbilstību Dokumentu juridiskā spēka likuma prasībām.

Lai gan tāme neatbilst Dokumentu juridiskā spēka likuma prasībām (tā nav parakstīta), tiesas kolēģija nevar atstāt bez ievērības minēto lietā iesniegto pierādījumu un tas jāizvērtē kopsakarībā ar pārējiem lietā esošiem pierādījumiem.

Tiesas kolēģija ņem vērā, ka lietā nav iesniegti pierādījumi, ka tāme nav attiecināma uz konkrēto zaudējumu nodarīšanas gadījumu, vai būtu viltota, kas to vienozīmīgi padarītu par nepieļaujamu pierādījumu. Nav arī iesniegti pierādījumi, ka tāmē norādītās summas neatbilst patiesajai vērtībai.

Pušu sacīkstes princips (Civilprocesa likuma 10.pants), kas arī ir viens no Civilprocesa pamatprincipiem, ir tieši saistīts ar pušu līdztiesības principu (Civilprocesa 9.pants). Prasītājs kā pierādījumu iesniedza iepriekš minēto tāmi, savukārt atbildētājs, iebilstot pret zaudējumu apmēru, nav iesniedzis nevienu pārbaudāmu pierādījumu lietā.

Ar īpašuma apskates protokolu apstiprinās, ka prasītāja izraisītā ceļu satiksmes negadījumā rezultātā tika bojāta SIA "/Nosaukums A/" durvju vērtne (lpp.15-19), ko atbildētājs nenoliedz savos paskaidrojumos norādot, ka tika nedaudz saliektas durvis (lpp.52).

Atbildētājs kā iebildumus norādījis, ka zaudējumi nebija tik lieli, ka bija jāmaina panelis, apstrīd 2012.gada 31.augusta SIA "/Nosaukums B/" tāmi, jo tā nav parakstīta.

Iebilstot, ka remonta darbu izmaksām jābūt mazākām, ievērojot sacīkstes un līdztiesības principus, atbildētājam, atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta noteikumiem, bija pienākums iesniegt attiecīgus pierādījumus, ko tiesa var pārbaudīt, lai noskaidrotu patiesību. Atbildētājs nekādus pierādījumus tiesai nav iesniedzis, lai gan tiesa tika izskaidrojusi pierādījumu neiesniegšanas sekas, līdz ar to tiesas kolēģija var izvērtēt tikai prasītāja iesniegtos pierādījumus.

Tas apstāklis, ka īpašuma apskati veicis un fiksējis /pers. B/, kurš nav būvju novērtēšanas speciālists, nedod pamatu apšaubīt minēto dokumentu kā pierādījumu.

Ņemot vērā, ka lietā pierādīts SIA "/Nosaukums A/" durvju vērtnes bojājuma fakts, tiesas kolēģija atzīst, ka zaudējumu apmēra noteikšanā jāņem vērā tāmē iekļautā paneļa vērtība 2150,64 EUR (Ls 1511,48) un vertikālās vadotnes vērtība 473,52 EUR (Ls 332,79). Tādējādi no atbildētāja prasītāja labā piedzenama zaudējumu atlīdzība 2624,16 EUR apmērā. Pie apstākļiem, kad nav pierādījumu par reālu durvju paneļa nomaiņu, transporta izdevumi un izdevumi par vārtu demontāžu un montāžu nevar tikt piedzīti no atbildētāja un šajā daļā prasība ir noraidāma.

Lai gan tāmē nav precīzi norādīti paneļa parametri, uz ko vērsa uzmanību atbildētājs, tiesai nav pamata apšaubīt tāmē iekļautā paneļa attiecināmību uz konkrēto strīdus gadījumu, jo tāme ir sastādīta objektam /adrese/. Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, ka strīdus objektā bojāto durvju paneļa vērtība būtu mazāka, nekā tāmē norādītā, kā arī nav iesniedzis nekādus pierādījumus tam, ka bojāto paneli varēja remontēt un tas nebija jānomaina.

Vienlaicīgi tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pārkāpusi Civilprocesa likuma 93. un 8.panta prasības, nepaziņojot lietas dalībniekiem par pierādījumu neesamību lietā un neizskaidrojot lietas dalībniekiem attiecīgas pierādījumu neiesniegšanas sekas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41., 42.pantu no atbildētāja prasītāja labā piedzenami tiesāšanās izdevumi 746,73 EUR (valsts nodeva par prasības celšanu un apelācijas sūdzības iesniegšanu 339,71 EUR + 339,71 EUR; izdevumi par tiesas pavēstu piegādāšanu pirmās instances un apelācijas instances tiesā 4,70 EUR+4,70 EUR; izdevumi sakarā ar ierašanos tiesas sēdē 57,91 EUR), un par labu valstij nesamaksātie izdevumi par tiesas pavēstu piegādāšanu 4,59 EUR.

Vadoties no Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 195., 204.[1], 430., 432., 434.panta Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a :

Seesam Insurance AS Latvijas filiāle prasībā pret /pers. A/ par zaudējumu piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Seesam Insurance AS Latvijas filiālei, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, zaudējumu atlīdzību 2150,64 EUR (divi tūkstoši viens simts piecdesmit *euro* un 64 centi) un tiesāšanās izdevumus 746,73 EUR (septiņi simti četrdesmit seši *euro* un 73 centi), pārējā daļā prasību noraidīt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar tiesas pavēstu piegādāšanu saistītos izdevumus 4,59 EUR (četri *euro* un 59 centi).

Noteikt /pers.A/termiņu sprieduma labprātīgai izpildei desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Kurzemes apgabaltiesā un iemaksājot 284,57 EUR drošības naudu.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese R.Vīva

Tiesnese B.Ķeire

Tiesnese Z.Zaiceva